Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Cena 25 groszy.

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:
Miesięcznie . . . . . Zł. 1·10
Kwartalnie . . . . . Zł. 3·30
Półrocznie . . . . . Zł. 6·60
Rocznie . . . . . Zł 13·20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie Zł. 1·50

Konto P. K. O. 410·288.

Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 6.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.

Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:
Strona. . . . . Zł. 200·—
1/2 strony . . . . . Zł. 100·—
1/4 „ . . . . . Zł. 60·—
1/8 „ . . . . . Zł. 30·—
1/16 „ . . . . . Zł. 15·—
1/32 „ . . . . . Zł. 8·—
Przed tekstem 100 proc. dopłaty. Drobne za słowo 30·—

Rok VI. Tarnów, piątek dnia 31-go marca 1933 r. Nr. 13.

Staraniem komitetu lokalnego Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie wygłosi w sobotę dnia 1-go kwietnia 1933 r.

Tow. J. Neiger referat n. t. „Forma organizacyjna sjonizmu przed Balfourem i po Balfourze".

Początek o godzinie 8.30 wieczór. Wstęp dla członków klubu i czytelni wolny, dla niecłonków 30 gr.

Od słów do czynu.

Minął pierwszy etap walki z barbarzyństwem hitlerowskiem. Żywiołowy protest całego żydostwa przeciw zbrodniom zbirów hitlerowskich, był potężną manifestacją żydowskiej solidarności.

Siedemnastomiljonowy naród żydowski podjął walkę z butą i chamstwem hitlerowskich katów. Walkę tę poprowadzić musimy aż do skutku, aż do zupełnego zwycięstwa.

Od słów, od protestów i manifestacyj przejść musimy do czynów.

Niemcy są krajem przemysłowym. Produkcja niemiecka obliczona jest w wielkiej ilości na zagranicznych odbiorców. Towary niemieckie zatewają całą kulę ziemską.

Po manifestacjach i protestach słownych musi nastąpić bojkot wszystkiego, co pochodzi z Niemiec.

Skoro Hitler ogłosił dumnie, że cała prasa, kino i literatura niemiecka służyć muszą hitlerowskiej „rewolucji narodowej". — to odrzucić precz winniśmy taką prasę, takie filmy i taką literaturę, które służą hitlerowskim Niemcom.

Omijać niemieckie uzdrojowiska, nie przyjmować niemieckich medykamentów, bojkotować niemieckie wyroby, — to następny etap naszej walki z obłąkańcami hitlerowskimi.

Taka jednak akcja bojkotowa musi być zorganizowana. Musi być podjętą przez organizacje gospodarcze i musi być planowo przeprowadzona.

Musimy porwać za sobą te narody, które tkwią jeszcze w cywilizacji i kulturze i które razem z nami protestują przeciw gwałtom i bezprawiu hitlerowskiej swastyki.

A wówczas złamiemy butę wypuszczonych z domu warjatów władców trzeciej Rzeszy niemieckiej.

Dr A. Ch.

FIRMA
M. Fries, Tarnów Wałowa 39,
fabryczny skład sukna i kortów.
Poleca na sezon wiosenny i letni, bogaty wybór materjałów bielskich męskich i damskich po oryginalnych fabrycznych.
Hurt! Detail!

Stać Was już teraz na to, by dać swoją garderobę odświeżyć
po cenie znacznie obniżonej
w znanej
chemicznej pralni i farbiarni
J. PLATTNERA
Wałowa L. 30 i Katedralna L. 1
(w podwórzu) (w Bazarze)
Przyjdź a przekonasz się!

Protest żydostwa tarnowskiego przeciw barbarzyństwu hitlerowskiemu.

Całe żydostwo światowe zostało wstrząśnięte wiadomościami, nadchodzącemi codziennie z Niemiec, o barbarzyństwie średniowiecza, o bezprzykładnym terorze, stosowanym wobec Żydów przez bohaterów i twórców „trzeciej Rzeszy niemieckiej".

Odrodzenie swoje Niemcy hitlerowskie zainaugurowały podeptaniem kultury i godności ludzkiej, oraz dokonywaniem gwałtów na bezbronnych mieszkańcach Niemiec, których wina polega na tem, że się urodzili Żydami i należą do rasy semickiej.

Fala wielkiego oburzenia ogarnęła żydostwo całego świata i ze serc miljonów Żydów, zamieszkałych na obu półkulach ziemskich, odezwał się donosły głos protestu przeciw barbarzyństwu hitlerowskiemu.

Aby dać wyraz temu oburzeniu, aby obudzić sumienie ludzkości i aby zamanifestować swą solidarność z nieszczęśliwymi braćmi w Niemczech, ustalono dzień 27 marca jako dzień protestu całego świata żydowskiego.

Również żydostwo tarnowskie szczerze i bez ogródek przyłączyło się do tej akcji protestacyjnej. Również żydostwo tarnowskie dało wyraz swej solidarności z losem całego narodu żydowskiego i wszystkich jego odłamów.

To też na zew komitetu protestacyjnego, założonego z inicjatywy organizacji sjonistycznej w Tarnowie, całe żydostwo tarnowskie, bez względu na przekonania polityczne, zjawiło się na wiecu protestacyjnym, zwołanym przez tenże komitet do Nowej Synagogi.

Około 4000 Żydów wypełniło Nową Synagogę, a około 2000 osób z braku miejsca pozostało w korytarzu i na placu przed Synagogą. Takiego zgromadzenia, takiej imponującej manifestacji Tarnów jeszcze nie widział.

Wszystkie sklepy żydowskie były w czasie wiecu zamknięte.

Na galerji w Nowej Synagodze zajęło miejsce Prezydjum wiecu. Zapomniano w tej poważnej chwili o walkach i nieporozumieniach.

Wspólne prezydjum składało się z p. Chaima Aberdama i Dra Kleina, reprezentantów Gminy Żydowskiej w Tarnowie, oraz z tow. Dra Chometa, prezesa org. sjonistycznej w Tarnowie i tow. Wolfa Görzlera, prezesa organ. Mizrachi w Tarnowie.

Wszyscy obecni na tem zgromadzeniu, przejęci zgrozą, która zawisła nad żydostwem niemieckiem, w skupieniu wysłuchali porywającego przemówienia tow. **Joachima Neigera**, poczem w jednogłośnie przyjętych rezolucjach dali wyraz oburzeniu z powodu zdziczenia i gwałtów band hitlerowskich, dokonanych na Żydach niemieckich.

Jako pierwszy przemówił tow. Joachim Neiger.

Wiek XX. — wywodzi mówca — uważany jest jako wiek kultury, która zawsze była identyczną z pojęciem wolności i cywilizacji. Europa uchodziła za uosobienie kultury, a pod tym względem zachód górował nad wschodem. Obecnie pojęcie Europy, jako uosobienie kultury niestety zupełnie zanika, gdyż w sercu Europy, gdzie tworzyli mocarze ducha, jak Göthe, Schiller, Kant, a z Żydów Einstein i Ehrlich panuje barbarzyństwo, rządzą dzikie hordy warjatów. W kraju tym nie ma już kultury europejskiej. Zbankrutowała ona tam zupełnie.

Chuliganie hitlerowscy określają swoje niecne czyny jako rewolucję narodową, ale faktycznie jest to tylko podminowanie całego świata, jest to zwyczajna pożoga, zakrojona na miarę światową, a Żydzi służą za materjał palny. Do podpalenia budynku służy nafta lub benzyna, a do podpalenia świata służą Żydzi.

Naszem właśnie zadaniem jest zerwanie maski z obecnych Niemiec i przedstawić bohaterów czarnej swastyki we właściwem świetle. To, co się dzieje w Niemczech, nie jest żadną rewolucją narodową, lecz zwyczajnem rozpasaniem instynktów sadystycznych, zdziczeniem, wywołanem przez chamstwo, które dorwało się do władzy.

Również Europa ponosi po części winę za obecny stan w Niemczech. Hitleryzm nie urodził się przez noc. Od lat głosił on swe niszczycielskie hasła. Od lat zapuszczał on swe trujące korzenie i rozrastał się na terenie całych Niemiec. Europa zupełnie obojętnie przypatrywała się temu niebezpiecznemu zjawisku, nie przyczyniając się niczem do wstrzymania lub choćby do osłabienia rozwoju tego szaleństwa zbiorowego.

Wyrażamy jak najostrzejszy protest przeciw chamstwu i zbrodniczym wyczynom zbirów hitlerowskich. Nasz protest wcale nie jest skierowany pod adresem Hitlera i warjata Göringa. Są to rozwydrzone bestje, które nie wzruszą się naszym protestem. Ale protest nasz i apel skierowane są do sumienia europejskiego, do sumienia ludzkości. Apelujemy do narodów świata, by maltretowanych, rabowanych i mordowanych Żydów niemieckich wzięły w obronę.

Narody świata nie mogą zasłaniać się tem, że nie mogą mieszać się do wewnętrznych spraw Rzeszy niemieckiej. Gdyby bowiem wprowadzono w jakimś kraju niewolnictwo, czy wówczas narody świata również przyjęłyby ten fakt w milczeniu pod pretekstem, że jest to wewnętrzna sprawa danego kraju? Jesteśmy pewni, że nie. Również w tym wypadku narody świata nietylko mają prawo, ale jest ich elementarnym obowiązkiem ludzkim stanąć w obronie deptanej godności ludzkiej i wystąpić przeciw barbarzyństwu tłusz-

Pierwszorzędny damski
ZAKŁAD KRAWIECKI
R. ENGEL, Tarnów,
Krakowska L. 24.
Wykonuje wszelkiego rodzaju suknie i bluzki damskie według najnowszych modeli.

czy, mieniącej się szumnie twórcami „rewolucji narodowej".

Rewolucja narodowa — jakże pięknie brzmi to słowo. Ale słowo to w ustach tych zbirów jest zwyczajną profanacją. Rewolucja narodowa — to łamanie kajdanów niewoli, — to wyzwolenie się z pod pętów jarzma, ucisku i osiągnięcie wymarzonej wolności. Obecnie w Niemczech niema żadnej rewolucji narodowej, lecz mordowanie, rabowanie, podpalanie i zwyczajny bandytyzm.

Niebezpieczny szał zbiorowy ogarnął obecnie Niemcy, które wsadziły na fotele ministerialne warjatów, którzy publicznie oświadczają, że dla obrony Żydów nie mają policji.

W wieku wielkiego rozwoju techniki, radja, Zeppelinów, za czasów Ligi Narodów musi się znaleść rada dla uspokojenia rycerzy noża i wytrycha.

Apelujemy do sumienia europejskiego o pomoc. o interwencję, a jeżeli takie sumienie istnieje, apel nasz osiągnie swój cel. Jeżeli jednak krzyk bólu i rozpaczy całego żydostwa światowego pozostanie bez echa, świadczyć to będzie o tem, że sumienia europejskiego niema.

Nie do Hitlera apelujemy, ale do narodów świata i chcemy wstrząsnąć ich sumieniem, by spowodować skuteczną interwencję dla ratowania życia i mienia Żydów niemieckich.

Wprawdzie nie mamy wojska, ani też broni, by na barykadach walczyć z rycerzami swastyki, ale siła nasza polega na wypróbowanej solidarności żydowskiej, na poczuciu prawa i sprawiedliwości, które niewątpliwie i tym razem zwycięży.

Jesteśmy narodem starym. Przeżyliśmy już potężne. uciskające nas państwa i narody, przeżyliśmy już różne prześladowania i cierpienia, — przeżyjemy też i barbarzyństwo hitlerowców.

Możliwe, że protest nasz Żydom niemieckim chwilowo jeszcze zaszkodzi, ale wkońcu głos rozpaczy i bólu całego żydostwa zwycięży chamstwo i bandytyzm i sparaliżuje zbrodniczą stopę, która depcze godność ludzką w Niemczech.

Chóralny głos Żydów całego świata zburzy mur ciemnoty, jaki hitlerowcy zbudowali w samem sercu Europy. (Niemilknące oklaski).

Następnie zabrał głos p. **Salomon Mehr**, który wskazał na tragiczny los Żydów niemieckich, na zniesienie równouprawnienia Żydów, na brutalne wypieranie Żydów ze wszystkich placówek politycznych i gospodarczych w Niemczech. mimo wielkich zasług Żydów we wszystkich dziedzinach życia niemieckiego.

Poczem zebrani przyjęli wśród niemilknących oklasków następujące rezolucje:

1) Żydzi, zebrani w dniu dzisiejszym, wyrażają swe najgłębsze oburzenie z powodu prześladowań ludności żydowskiej zamieszkałej w Niemczech i zakładają energiczny protest przeciwko tym prześladowaniom, oraz barbarzyńskim zarządzeniom, stosowanym w Niemczech i

2) apelują do całego cywilizowanego świata, ażeby nie pozwolił na dalsze gnębienie ludności żydowskiej w Niemczech.

3) Żydzi zebrani, wzywają żydostwo niemieckie, przy którego boku stoją Żydzi całego świata. do wytrwania i dając wyraz swej solidarności przesyłają swoim braciom wyrazy głębokiego współczucia.

4) Żydzi zebrani wyrażają uznanie i podziękowanie Rządowi Polskiemu za energiczną obronę praw Żydów obywateli polskich, zamieszkałych w Niemczech.

Odśpiewaniem Hatikwy, zaintonowanej przez zebranych, zakończył się imponujący, wielotysięczny wiec protestacyjny. **fr.**

Dla Żabotyńskiego nie istniał problem prymatu dyscypliny, bo nie uznawał organizacji sjonistycznej.

Dla jego towarzyszy, który go teraz zwalczają, potrzebny jest jeszcze prymat dyscypliny wobec organizacji sjonistycznej, bo jeszcze nie porzucili iluzji zdobycia w drodze legalnej organizacji sjonistycznej.

Ale gdy i oni się przekonają o bezowocności swoich walk, o sile odpornej organizacji sjonistycznej, wówczas ogłoszą prymat dyscypliny wobec organ. rewizjonistycznej, jako jedynie obowiązujący.

Nasze stanowisko wobec obu odłamów rewizjonistycznych winno być jednakowe. Żabotyński czy Grossman, obaj dążą do jednego i tego samego celu: do rozbicia organizacji sjonistycznej.

Oba odłamy są szkodliwe dla pracy sjonistycznej. Oba odłamy należy jednakowo zwalczać.

Nad prymatem dyscypliny wobec organizacji sjonistycznej nie można bowiem dyskutować.

A rewizjoniści obu odłamów już dawno wyłamali się z pod dyscypliny organizacji sjonistycznej, jeżeli nie wszyscy formalnie, to faktycznie dawno już ruch rewizjonistyczny wyłamał się z pod dyscypliny wobec organizacji sjonistycznej.

Dr Chomet.

Z SALI SĄDOWEJ.

O nielegalną działalność.

W procesie Ortsmana i 35 towarzyszy o nielegalną działalność, o którym już pisaliśmy w poprzednim numerze, zapadł wyrok, mocą którego zostali skazani: Turteltaub Dawid i Blatt Herman **na 4 miesiące** więzienia. Ortsman Mojżesz, Pasek Władysław. Bachurski Julian, Schiffer Salomon, Brontlich A., Drabik Kazimierz, Litwora Julian, Izrael Majer, Michalski Bronisław, Pałka Jan i Baruch Józef na **2 miesiące** więzienia.

Unger Sabina, Pfianzer Hirsch, Engländer Salomon, Goldberg Natan, Pytel Anna na **1 miesiąc** więzienia.

Wszystkim zawieszono karę na okres od 3 do 4 lat.

Resztę oskarżonych uwolniono od winy i kary. Bronił p. Dr Emil Merz.

O przestępstwo przeciw porządkowi publ.

We środę 29 marca odbyła się w sądzie okręgowym karnym rozprawa przeciw Majerowi Wolfowi recte Kleinowi, oskarżonemu o udział w zwiazku, który miał za najbliższy cel publiczne nawoływanie do usiłowań do zniesienia przemocą ustroju Państwa Polskiego, oraz do nieposłuszeństwa i przeciwdziałania ustawom i prawnym zarządzeniom władzy, a więc przestępstwa przeciw porządkowi publicznemu.

Po zamknięciu postępowania dowodowego, sąd skazał oskarżonego na 1 rok więzienia.

Rozprawie przewodniczył sędz. Dr Reiss, wotowali sędz. Łucki i sędz. Dr Chodyniecki. Bronił p. Dr E. Merz.

O kradzież kolejową.

W tym samym dniu i przed tym samym trybunałem toczyła się też rozprawa przeciw Ludwikowi Kühnbergowi, który już kilkakrotnie był karany za kradzieże. Akt oskarżenia zarzucił Kühnbergowi, że na przestrzeni kolejowej Tarnów—Jarosław zabrał celem przywłaszczenia Salomonowi Piperowi gotówkę w kwocie 4000 fr. szw., 18.000 koron czeskich i 120 zł., oraz że na przestrzeni kolejowej Katowice—Ostrów zabrał Izakowi Schreiberowi gotówkę w kwocie 180 zł. wraz z portfelem i bilet okręgowy, wartości 100 zł.

Ponadto akt oskarżenia zarzucił Kühnbergowi, że w listopadzie 1932 korzystał w Chrzanowie z cudzego dowodu tożsamości, opiewającego na imię i nazwisko Rafała Helisiewicza.

Po przesłuchaniu świadków, sąd wydał wyrok, skazujący Kühnberga na 5 lat więzienia, z wliczeniem aresztu śledczego.

Żabotyński jest konsekwentny.

Jego towarzysze i najbliżsi byli współpracownicy zarzucają mu brak konsekwencji.

Przed konferencją w Kałowicach nie chciał słyszeć o bramie udziału w wyborach na kongres sjonistyczny, a po nieudałym puczu zapewnia wszystkich, że idzie na podbój kongresu sjonistycznego. I rozpoczęła się na tem tle walka między rewizjonistami. Walka oczywiście o posiadanie osobistym. Ci, co walczyli o zdobycie władzy w organizacji sjonistycznej, muszą teraz stoczać braterskie boje o władzę we własnej organizacji rewizjonistycznej.

Ale nie mają racji Grossman, Stricker i inni towarzysze Żabotyńskiego, jeżeli zarzucają mu brak konsekwencji. Żabotyński jest konsekwentny. Żabotyński wie, czego chce i do czego dąży i ma odwagę otwarcie się do tego przyznawać.

Żabotyński chce zniszczyć organizację sjonistyczną by na jej gruzach rozbudować własną rewizjonistyczną organizację. Nigdy z tem się nie ukrywał i na każdym kroku manifestował swój wrogi stosunek do organizacji sjonistycznej i w tym duchu wychowywał swoje „oddziały szturmowe".

Teraz zdradza nam Meier Grossman tajemnicę, że Żabotyński „we wszystkich swoich mowach, w swojej argumentacji dawał wyraz swojemu lekceważeniu organizacji sjonistycznej, kongresu sjonistycznego i jego legalnych instancyi". („Hajnt" Nr. 75).

Żabotyński lekceważył sobie organizację i kongres sjonistyczny, bo Żabotyński wydał już dawno wyrok śmierci na organizację sjonistyczną i kongres sjonistyczny. Cała jego ostatnia działalność była wymierzona przeciw organizacji sjonist.

Jemu znudziło się już rozbijanie tej organizacji od wewnątrz. Prymat dyscypliny wobec organizacji sjonistycznej był dla niego zawsze frazesem, który mu się już znudził, a gdy spostrzegł, że choć bił taranem w mury organizacji sjonistycznej, te mury ostały się całe i nienaruszone, rzucił hasło zaprzestania tej walki wewnątrz organizacji: Stworzyć drugą organizację konkurecyjną, którąby zadała cios organizacji sjonistycznej z zewnątrz.

„Nie jest dla nikogo tajemnicą — pisze w „Hajncie" Nr. 75 Meier Grossman, jeden z wczorajszych kombatantów Żabotyńskiego — że od lat zwalcza pan Żabotyński organizację sjonistyczna. Uważał on, że jest ona skazaną na śmierć, że jest ona przeszkodą w budowie państwa żydowskiego, że jest skorumpowaną od stóp do głowy. Dlatego żądał on, by rewizjoniści opuścili tę organizację. Zawsze uparcie starał się pokrzyżować drogi organizacji sjonistycznej nietylko zapomocą samodzielnej politycznej akcji, co przy obecnych stosunkach nie jest jeszcze złem, lecz zapomocą stworzenia innej równorzędnej organizacji. Żądał np., by Waad Leumi zamieniony został na polityczny instrument przeciw organizacji sjonistycznej. Zawsze posługiwał się argumentem etyki i moralności. Sam dla siebie wyciągnął na ostatnim kongresie konsekwencje ze swego stanowiska i podarł legitymację kongresową i opuścił organizację sjonistyczną".

Czy Żabotyński nie jest teraz konsekwentny? Niema racji Grossman, który rzuca teraz gromy na swego wodza i przywódcę, Żabotyński jest konsekwentny. Zawsze dążył do zniszczenia organizacji sjonistycznej i teraz zmierza do tego samego celu.

Między Żabotyńskim a Grossmanem i tegoż zwolennikami istnieje tylko różnica co do wyboru środków. Żabotyński zrezygnował z próby zdobycia kongresu i rozsadzenia organizacji sjonistycznej. Grossman posiada jeszcze tę iluzję i jako „demokrata" chce zdobyć kongres i organizację sjonistyczną w sposób legalny. Ale z Żabotyńskim był zgodny i uznawał go jako swego wodza, jak długo Żabotyński tolerował tę iluzję Grossmana.

Ale obaj zmierzali do jednego i tego samego celu: do zniszczenia organizacji sjonistycznej.

Jak to? Meier Grossman teraz się przechwala, że Żabotyński zawsze dążył do zniszczenia organizacji sjonistycznej i mimo to nie stanął w obronie tej organizacji? I gdyby nie konsekwentny Żabotyński, gdyby nie jego pucz pokatowicki, stałby nadal Meier Grossman na baczność przed Żabotyńskim i wykonywałby jego rozkazy, o których Grossman wiedział, że zmierzają do rozbicia organizacji sjonistycznej.

Żabotyński jest konsekwentny i pod tym względem góruje nad swoimi towarzyszami, którzy rozbijają organizację sjonistyczną i nie mają odwagi przyznać się do tego.

WYZYSKAĆ OKAZJĘ!

Obecna konjunktura jest najkorzystniejszą w dojściu do własnego domu.

Informacji udziela:

Biuro architektoniczne i budowlane

Inż. EDWARDA OKONIA

dypl. architekty w Tarnowie.

ul Żabnieńska L. 8. Telefon 236.

Orkiestra Marynarki Wojennej w Tarnowie.

Celem zwiększenia propagandy na rzecz polskiego morza wśród najszerszych warstw społeczeństwa, orkiestra marynarki wojennej objeżdża większe miasta Polski, urządzając koncerty, poprzedzane prelekcjami o polskiem morzu.

Do Tarnowa orkiestra ta przybędzie dnia 4-go kwietnia o godzinie 11 przed południem.

Celem zorganizowania koncertu, oraz nadania mu odpowiednich ram, jako lokalnej uroczystości propagandy polskiego morza, odbyło się z inicjatywy p. kom. Marszałkowicza we wtorek 28 bm. posiedzenie komitetu obywatelskiego, na którem ustalono w ogólnym zarysie program pobytu orkiestry marynarki wojennej w Tarnowie.

Szczegółowy program ustali ścisły komitet, wybrany na temże posiedzeniu.

Apel do rabinatu i żyd. urzędu metrykalnego w Tarnowie.

Istnieje u nas instytucja, t. zw. „ślubów rytualnych", które polegają na tem, że zostają one zawarte jedynie tylko z przestrzeganiem przepisów, przewidzianych rytuałem żydowskim, a bez uwzględnienia przepisów prawnych, przewidzianych w tym względzie przez ustawodawstwo ogólne tego państwa, na obszarze którego dany ślub zostaje zawarty.

Państwo oczywiście nie uznaje „ślubów rytualnych" i dlatego też małżonków, którzy zawarli ze sobą tylko t. zw. „ślub rytualny", uważa ustawa cywilna za żyjących ze sobą w konkubinacie, a żona z takiego rytualnego małżeństwa nie nosi nazwiska swego męża, zaś dzieci spłodzone w takiem rytualnem małżeństwie, uważane są za dzieci nieślubne.

Trudno zaiste jest wyliczyć wszystkie te ujemne następstwa, jakie pociągają za sobą „śluby rytualne".

Wystarczy tylko wskazać, że dzięki tym właśnie ślubom rytualnym trudno jest i dzisiaj jeszcze ustalić u bardzo wielu Żydów, jakie jest ich prawdziwe nazwisko, bo zazwyczaj ma jedna osoba 3, a czasem i 4 nazwiska, a niemożliwe jest często odgadnąć, które z tych czterech nazwisk jest prawdziwe, bo zawsze przyczepione jest do niego jakieś „recte" lub „false" czy też „vel".

Znacznie większe są jednak szkody materjalne, które powstają dla małżonka i dzieci z rytualnego małżeństwa przy przeprowadzeniu pertraktacyj spadkowych po takich osobach, które żyły we wspólności małżeńskiej, na podstawie zawartego między sobą ślubu rytualnego.

Ani małżonek, ani też dziecko z rytualnego małżeństwa pochodzące, nie mogą dziedziczyć z ustawy po ich zmarłym małżonku, względnie ojcu i niejeden już dość znaczny majątek spadkowy przypadł na rzecz Skarbu Państwa tylko dlatego, że zmarły zadowolnił się zawarciem li tylko ślubu rytualnego.

Powyższe zło nie da się usunąć inaczej, jak tylko z jednej strony przez uświadomienie społeczeństwa żydowskiego o ujemnych skutkach, jakie pociąga za sobą zawarcie „ślubu rytualnego", a z drugiej strony przez uprzystępnienie szerokim warstwom biednej ludności żydowskiej zawarcie ślubów wedle wszystkich wymogów, jakie przewiduje ustawa cywilna.

Jest znaną rzeczą, że przeważnie śluby rytualne zawierają między sobą biedni Żydzi, bo nie posiadają funduszów na opłatę taks, połączonych z udzieleniem ślubu przez rabina, uznanego przez władzę, oraz wciągnięciem do ksiąg metrykalnych ślubu, udzielonego przez rabina zgodnie z przepisami ustawy cywilnej.

Twarda rzeczywistość życia codziennego wskazała wszystkim tym biednym żydowskim robotnikom i rzemieślnikom, którzy swego czasu weszli w związki małżeńskie na podstawie „ślubu rytualnego", na skutki takiego ślubu, gdy wdowa po takim „rytualnym" inwalidzie nie może otrzymać pensji wdowiej ani dla siebie, ani też dla swych małoletnich dzieci, lub gdy trudno jest, a czasem i niemożliwem, by otrzymali pomoc lekarską lub zasiłek z kasy chorych, czy też wsparcie z powodu bezrobocia.

Z tego to powodu jesteśmy ostatnio świadkami, że coraz to większa ilość osób, które dotąd żyły ze sobą we wspólności małżeńskiej li tylko na podstawie zawartego przez nich „ślubu rytualnego", starają się teraz zawrzeć ze sobą śluby dodatkowe, a więc także i ślub wedle przepisów, przewidzianych naszą ustawą cywilną.

I jeżeli z pełnem uznaniem dla obecnego kierownictwa naszego Sądu grodzkiego stwierdzić możemy, że Sąd idzie jak najbardziej na rękę pod każdym względem wszystkim tym, którzy okazują choćby najmniejszą tylko ochotę do zawarcia ślubu dodatkowego, t. j. ślubu z przestrzeganiem przepisów naszej ustawy cywilnej, — to z drugiej strony ku naszemu największemu ubolewaniu musimy skonstatować, że ustawicznie dają się słyszeć ze strony biednej ludności żydowskiej naszego miasta narzekania i to zarówno na rabinat, jak i na żydowski urząd metrykalny w Tarnowie, że stawiane są z ich strony różne trudności, oraz żądane są zbyt wygórowane opłaty wtedy, gdy ci biedni rzemieślnicy, czy też robotnicy lub handlarze zgłaszają się do tych urzędów, dla załatwienia formalności, połączonych z zawarciem ślubu, zgodnie z przepisami ustawy cywilnej.

To stanowisko tarnowskiego rabinatu i żydowskiego urzędu metrykalnego jest dla nas tem dziwniejsze, ponieważa wiemy dobrze o tem, że województwo wydało nawet specjalny okólnik w sprawie ułatwienia szerokim warstwom ludności żydowskiej zawarcia dodatkowych ślubów, wedle przepisów prawa cywilnego, skoro ci biedni żyją już ze sobą we wspólności małżeńskiej, na podstawie zawartych między sobą ślubów rytualnych.

Dlatego apelujemy na tej drodze tak do rabinatu, jak i do żydowskiego urzędu metrykalnego w Tarnowie, by wzięły sobie za wzór władze rządowe i dopomogły także i ze swej strony do usunięcia tych wszystkich przykrości i szkód, jakie sprowadzają na znaczną bardzo część Żydów naszego miasta „śluby rytualne" i by w tym celu postępowały nieco „civiliter", gdy biedny Żyd chce zawrzeć tak zwany „ślub dodatkowy", a to nawet i w tym wypadku, jeżeli ten lub ów petent nie jest w stanie zapłacić za uskutecznienie czynności, złączonych z przeprowadzeniem ślubu dodatkowego, albo też ofiaruje tylko minimalne wynagrodzenie.

Mamy nadzieję, że ten nasz apel odniesie pożądany skutek.

X.

Stanowisko obywatelskie.

Pan Józef Biedroński chciał rozszerzyć swój zakład ślusarsko-mechaniczny przez założenie oddziału dla instalacji wodociągów i gazu.

W tym celu p. Biedroński wniósł podanie do tut. Starostwa z prośbą o udzielenie mu zezwolenia na założenie takiego oddziału pod kierownictwem i na koncesję swego cichego spólnika p. Stanisława Dumary z Tarnowa.

Prośbę swoją p. Biedroński uzasadnia **„brakiem w Tarnowie większego katolickiego zakładu instalacyjnego, a katolicka klientela zmuszona jest oddawać instalacje firmie żydowskiej".**

Tymczasem Korporacja Przemysłowa Konices. Instalatorów wodo- i gazociągowych, której Starostwo przesłało podanie p. Biedrońskiego do zaopinjowania, wypowiedziało się przeciw udzieleniu p. Biedrońskiemu zezwolenia.

W obszernem uzasadnieniu swej opinji, po przedstawieniu strony prawnej i fachowej, korporacja powyższa stwierdza, że jej zdaniem **ani narodowość, ani religja nie mogą w tym wypadku być brane pod uwagę, a jeżeli jest dobrym obywatelem polskim, to nie można mu negować jego praw, które są równe dla wszystkich obywateli.**

Z WYDAWNICTW.

„Miesięcznik żydowski".

Ukazał się najnowszy zeszyt podwójny (1—2) za styczeń—luty 1933 „Miesięcznika Żydowskiego" pod redakcją Dra Z. Ellenberga i zawiera następującą treść:

Jeremjasz Frenkel: Chajim Nachman Bialik (w 60-lecie urodzin). — Ch. N. Bialik: Poematy i wiersze — 17 przekładów na język polski Z. Bromberga, M. Chmielnickiego, E. Dorthaymera, S. Hirszchorna, J. Kirszrota, J. Rozencwajga. — Mateusz Mieses: Etyka żydowska a Europa. — Zofja Amelsenowa: Bestiarius w Biblji hebrajskiej z XIII. wieku (studjum ikonograficzne z 6 reprodukcjami). — A. J. Prowalski: Ruch spółdzielczy wśród Żydów w Polsce. VIII—IX. — El. Feldman: Do statystyki Żydów w dawnej Polsce. — J. Halpern: Przyczynek do dziejów osadnictwa Żydów na Mazowszu. — Józef Diament: Bojkot urzędnika żydowskiego. — Michał Brandstätter: Refleksje z okazji 50-tej rocznicy śmierci Ryszarda Wagnera. — Sytuacja gospodarcza w Palestyn w roku 1932. — L. Rozner: Próba krytyki nacjonalizmu żydowskiego. — F. Schlang: Owi Perec Chajes. — A. S. Kamieniecki: „Królestwo Boże". — A. Gottliebowa: Francuska monografja o chasydyzmie. — A. Oisenstein: Józef Flawjusz w powieści Feuchtwangera. — Ch. Löw: Przed gordyjskim węzłem. — A. Schorr: Poeta księżyca. — A. Brossowa: Z hebrajskiej literatury pedagogicznej. — J. Rechan: Szukanie nowego Boga.

Administracja: Warszawa, Rymarska 8.

Redakcja: Łódź, Narutowicza 9.

Poszukuje się

oddzielnego objektu położonego

w najbliższej okolicy ulicy Krakowskiej lub Wałowej o łącznej powierzchni ubikacji około 800 metrów kwadratowych na pomieszczenia **biurowe i mieszkania służbowe.**

Zgłoszenia przyjmuje Redakcja Tyg. Żydow.

Inż. LEON PLACHTE

Autoryzowany cywilny inżynier i budowniczy

przeniósł swoje biuro

do domu przy ul. Wałowej 37.

Podziękowanie.

Dyr. szpitala żydowskiego p. Drowi Schützerowi, Drowi Bloch-Merzowej, Drowi Marcinowi Blochowi, oraz Drowi Hullesowi za przeprowadzenie ciężkiej operacji ślepej kiszki naszemu synowi, oraz siostrze Tosi, Frydzi, Goldzi i Goldzi młodszej za troskliwą opiekę podczas choroby, tą drogą składamy serdeczne podziękowanie.

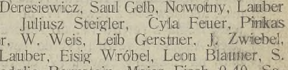
Niżińscy.

Nieudolność.

Na tle konfliktu w sprawie mac zamiejscowych doszło we środę 29 marca do poważnych zajść ulicznych, które policja z trudem zlikwidowała, a wynikiem których jest kilku aresztowanych.

Sprawa mac, która w tym roku doprowadziła do poważnych zajść, do napadów i do aresztowań, nawet do obrażeń cielesnych, charakteryzuje najdobitniej nieudolność obecnego zarządu kahalnego. Przecież sprawa mac istnieje rok rocznie, a jednak dotychczas sprawę załatwiano ku zadowoleniu obu stron i do żadnych zajść nigdy nie doszło. Tylko obecny kahał nie mógł uporządkować tej sprawy.

Czy zajścia środowe nie świadczą o tem, że obecni gospodarze kahalni nie dorośli do swych zadań?

Wykaz puszek ściennych.

Dr Spann 6.—, Dr Schönfeld 4.58, Org. Brith Trumpeldor 4.20, R. Gelb 4.20, Wilhelm Spiro 3.60, Blaser 2.79, Eljasz Fluhr 2.60, J. Pomeranz 2.30, Dr Goldberg 2.12, Dr Grünberg 2.—, B. Umański 1.87, Dr Fisch 1.77, Dr Leibel 1.77, Org. Gordonija 1.58, Dr Offner 1.50, M. Blumenkranz 1.50, Henia Koscher 1.36, Jakób Weis 1.34 Estera Koscher 1.31, Rubin Hönig 1.22, Abraham Koscher 1.18, Rossner 1.17, Henryk Fluhr 1.13, Wolf Taubenfeld 1.11, Inż. Eichhorn 1.06, Chiel Kurz 1.03, Simche Keller 1.03, Juda Freireich 1.05, Rauchwerg 1.01. **Po 1 zł.** Herman Kirsch, Osterweil, B. Bernstein, Inż. Leon Plachte Ezriel Hönig, M. Apfel, Salo Rottenberg, Abraham Weinberg, Messinger, H. Silberfenig, Drowa Weisowa, Edward Schwager, J. Weisberg, Józef Peker, Dr Schenkel, Giza Beck, Ch. L. Klugman, Dawid Lubasch, Dr W. Mandel, Anzelm Feuer, Sara Bienenstock 0.96, Dawid Mondschein 0.81, Wallachowa 0.81, Oser König 0.77, Dr Samuel Goldman 0.70, Perlberg 0.63, Jakób Volkman 0.61 **Po 60 gr.** Benj. Gawrulowicz, Jakób Owide, Regina Wandgriff, Henryk Bieberberg, Leon Borgennicht, Wolf Götzler, Salamon Weis. **Po 50 gr.** Aron Waiser, Lazar Selinger, Ch. L. Siedlisker, Abramowicz & Fränkel, A. Vogelfang, Dawid Leibel, Aron Siedlisker, Abraham Braw, Leon Lieberman, B. Deresiewicz, Saul Gelb, Nowotny, Lauber (fryzjer), Juljusz Steigler, Cyla Feuer, Pinkas Schächter, W. Weis, Leib Gerstner, J. Zwiebel, Henryk Lauber, Eisig Wróbel, Leon Blattner, S. Fleck, Gedalja Bornstein, Majer Fisch 0.40, Sabina Degen 0.40, Horowitz 0.339, Józef Feldbaum 0.31. **Po 30 gr.** Wertheimer, Bracia Braun, Wigdor Wiener, Herman Keitelman, Grabkowicz, Wieder 0.26, Biegeleisen 0.25, Linzer 0.23, Löffel 0.23. **Po 20 gr.** Mgr. Taubeles, Chaim Keller, Izrael Schenkel Aron Ciechanowski, M. Laub, Eli. Goldfarb, S. Welt, Saul Margulies, Salamon Faber 0.16.

Akcja Purimowa. Dr Menderer 2.—, Inż. Bernsteinowie 2.—, Mondscheinowie 1.—, Mellochowa 1.—, Zwi Gersten 1.—, Felber 0.50, Izrael Trohm 0.50.

Ślub. Weiss—Wilf 21.50 zł., zebrane przez pp. Feldową i Selingera.

Hallo! Wiosna! Hallo!

Tanio jak nigdzie nabyć można u firmy

H. EDER, Tarnów, Wałowa 28

torebki damskie ostatniej nowości, parasolki, wyroby skórzane oraz kosmetyczne.

Wstąp a przekonasz się o niebywałej zniżce cen.

כשר למהדרין מן המהדרין.
Już nadeszły w małej ilości
MACE ze znanej fabryki mac w Radziwiłowie.
Mace te sprzedaje się w oryginalnem opakowaniu po 2 kg. w każdej paczce.
Jest również do nabycia pierwszorzędna mąka macowa.
Do nabycia w domu p. Ozjasza Hauta przy ul. św. Anny L. 9.

Dział sportowy.

Tegoroczny sezon piłkarski rozpoczął się w naszem mieście zawodami przyjacielskiemi, odbytemi dnia 25 marca między

ŻTGS. Samson — Tarnovia

które zakończyły się wysoką klęską Samsonu 7 : 0 (2 : 0).

Gra na ogół nieciekawa, czasami nawet ospała i nudna.

Na wyróżnienie zasługują z pośród zwycięzców Krawczyk, ze Samsonu Schreiber.

Zawody prowadził p. por. Płonka.

Na marginesie tych zawodów należałoby podkreślić, że jeżeli drużyna Samsonu chce osiągnąć jakieś dodatnie rezultaty w tegorocznym sezonie, by oddawała s,ę trenngom i okazywała więcej ambicji.

W niedzielę dnia 26 marca odbyły się w lokalu ŻMS. zawody tenisa stołowego między reprezentacją Tarnowa, a ŻTGS. Samson, jako zakończenie sezonu ping-pongowego.

Zawody te zakończyły się zwycięstwem Samsonu w stosunku 7 : 2. Sensację ogólną wywołała klęska mistrza Samsonu Gelbwachsa do Słowińskiego (Tarnovia).

Z pośród zwycięzców wyróżnił się Siwek, a z pokonanych Słowiński.

Kierował obsadą p. Linzenberg.

Nowoobrany zarząd sekcji lekko-atletycznej Samsonu, z p. Reichem na czele, rozpoczął już swe prace i przystąpił do rozpoczęcia treningów sekcji.

Podokręg związku piłki nożnej po ukonstytuowaniu się przystąpił do normalnej pracy i już wylosował mistrzostwa C-klasy, które rozpoczną się 30 kwietnia.

Sekcja gier sportowych ŻTGS. Samson przyjmuje zgłoszenia do nowoutworzonych działów w tejże sekcji, jak koszykówki, szczypiórka, siatkówki, a nadto do hazeny. (b)

Zmiany w rewirach komorników.

Pan Naczelnik Sądu grodzkiego wprowadził następujące zmianyw rewirach komorników Sądu grodzkiego w Tarnowie.

Od 1 kwietnia 1933 r. przydzielono

1) ulicę Sierotek z rewiru III. do rewiru IV.
2) ulicę Staszica z rewiru III. do rewiru IV.
3) ulicę Przecznicę Iwowską z rewiru III. do rewiru II.
4) ulicę Ukośną z rewiru III. do rewiru II.
5) plac Dożywocie z rewiru II. do rewiru III.
6) ulicę Legjonów z rewiru IV. do rewiru III.
7) ulicę Piłsudskiego z rewiru IV. do rewiru III.
8) ulicę Mickiewicza z rewiru IV. do rewiru III.
9) ulicę Bema z rewiru IV. do rewiru III.
10) ulicę Asnyka z rewiru IV. do rewiru III.
11) ulicę na Łakach z rewiru IV. do rewiru III.

Do rewiru trzeciego będą nadto należały tworzące się bez nazwy ulice, biegnące od ulicy Bema na zachód ku ulicy Legjonów.

12) ulicę Wielkie Schody z rewiru I. do rew. II.
13) plac św. Ducha z rewiru I. do rewiru II.

„KONTOPOL"
Księgowość Kontrolna
(System Józefa Müllera)
1) Indywidualnie dostosowane metody i nakłady prawidłowych ksiąg handlowych dla wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw na kartotekach i w oprawionych księgach.
2) Uproszczone księgi handlowe, również o charakterze prawidłowym dla mniejszych przedsięb.
Wszelkie typy systemu „KONTOPOL" odpowiadają przepisom prawnym i podatkowym.
Bliższe informacje:
Koncesj. Biuro Rewizyjne dla Księgowości
JÓZEFA MÜLLERA
tłumacza sądowego i przysięg. rewizora księgowego
w Tarnowie, ulica Krasińskiego L. 5.

Kronika.

OD REDAKCJI. Następny numer, jako jubileuszowy, ukaże się dopiero w poniedziałek dnia 10 kwietnia b. r.

Z Bnej Sjonu. Poniedziałek 3 kwietnia — seminarjum historji sjonizmu.

Środa 5 kwietnia — seminarjum socjologji Żydów. Referuje tow. Henia Koszerówna na temat: „Upadek wspólnoty językowej u Żydów".

Czwartek 6 kwietnia — referat tow. I. Feiwla na temat: „O marzeniu sennem".

Początek seminarjów o godz. 7.30 wieczór.

Oneg szabat. W piątek 31 marca oneg szabat z referatem p. Struma na temat: „Ktaw iwri", w lokalu klubu sjonistycznego, ul. Mickiewicza 6.

Oneg szabat powyższy, oraz następny dnia 7 kwietnia odbędą się z powodu dłuższego już dnia jako ostatnie w piątki, a to o g. 8.30 wieczór.

Wieczór Czernichowskiego został z powodu niedyspozycji głosowej pani Gusty Lindenbaum-Kohnowej odłożony na czas święta Pesach.

Komitet rodzicielski przy szkole Safa Berura urządza w niedzielę 2 kwietnia **Wielką Zabawę dla dzieci** w sali Sokoła o godz. 3 popoł. Komitet zabawowy postarał się o to by młodzi uczestnicy bawili się dobrze. Będą gry, zabawy, muzyka, bufet i wiele, wiele niespodzianek. Dochód przeznaczony na kolonję wakacyjna.

Wizo. We czwartek dnia 13 kwietnia b. r. o godz. 6 popoł. w lokalu organ. sjon. ul. Mickiewicza, odbędzie się ostatni tegoroczny „podwieczorek towarzyski", połączony z referatem tow. Emilji Mondscheinowej: „Zdrowie a uroda" (Pogadanka kosmetyczna). Goście mile widziani.

Konferencja okręgowa „Ichud". W niedzielę 2 kwietnia odbędzie się w lokalu czytelni „Hitachduth" Poale-Sjon konferencja okręgowa S. S. Partji „Hitachduth". W konferencji wezmą udział Dr Terło, prof. Dr B. Katz, lektor U. J. Nessel. Inż. Rechen i inni.

W niedzielę 2 kwietnia urządza czytelnia „Hitachduth" Poale-Sjon zbiorowy wiec, na temat: „Kto buduje Palestynę". Referują Prof. Dr B. Katz, Dr Terło i inni. Wstęp 49 gr., dla członków 30 gr. Początek o godz. 8 wieczór.

Z org. Mizrachi. W sobotę 1 kwietnia o godzinie 4 popoł. odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Lwowskiej 4 referat tow. Ch. Kurza na temat „Moje wrażenia z Palestyny".

Wieczorem o godz. 8.30 odbędzie się herbatka, na której uczestnicy wycieczki palest. tow. Ch. Kurz i Ch. Fessel podzieli się swojemi wrażeniami.

ŻTGS. Samson zawiadamia, iż dnia 2 kwietnia br. rozpocznie się kurs gimnastyki dla dzieci. Zgłoszenia przyjmuje się w godzinach wieczornych w sali gimnastycznej.

Z Unji Sjon. Rewizjonistów. W sobotę 1 kwietnia br. o godz. 4 popoł. odbędzie się w lokalu przy ul. Brodzińskiego ogólne zebranie, na którem tow. Kaufman, Weindling i Salpeter złożą sprawozdanie z konferencji okręgowej w Rzeszowie. Wstęp tylko dla Sjon. Rewizjonistów.

Z. M. S. R. Menorah. Plan pracy na tydzień od 31 marca do 6 kwietnia.

Piątek 31 marca, godz. 8.30 wieczór: Oneg szabat, w programie aktualja.

Sobota 1 kwietnia, godz. 3 popoł.: posiedzenie zarządu; — godz. 4 popoł.: plenarne zebranie Unji.

Niedziela 2 kwietnia: Chug historji sjonizmu.
Poniedziałek 3 kwietnia: Chug historji żyd.
Środa 5 kwietnia: Chug literatury hebr.-żyd.

Z Żydowskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Na ostatniem posiedzeniu szerszego komitetu organizacyjnego ukonstytuował się ścisły komitet w osobach pp. Z. Fenichla jako przewodniczącego, J. Grünberga jako vice przewodniczącego, Ch. Weindlinga jako sekretarza i Ch. Vorschirma jako skarbnika. Delegatom organizacji zostało poruczone przyjmowanie członków w poszczególnych organizacjach. Sekretarz urzędować będzie w soboty od godziny 7—8 wieczór w lokalu czytelni Hitachduth Poale-Sjon.

Fiv'o clock „Ogniska" w barze Savoy. Niedziela 2 kwietnia. Pierwszorzędny jazz-band, humor i werwa. Cena wstępu garderoba i dania 1.50 zł. Goście mile widziani.

Chajele Grober po raz drugi w Tarnowie. Z powodu nadzwyczajnego powodzenia, jaki pierwszy koncert Chajele Grober, znanej pieśniarki i artystki „Habimy" odniósł w Tarnowie, odbędzie się drugi koncert w najbliższych dniach. Dla umożliwienia jak najszerszym sferom publiczności podziwiania tej znanej artystki w jej oryginalnym programie w skład którego wchodzą pieśni ludowe żydowsko-hebrajskie, orjentalne, chasydzkie, wykonywane wszystkie w dobranych kostjumach, ceny miejsc na ten drugi koncert wyjątkowo niskie. Data koncertu podana będzie na afiszach.

Rozbój. Dnia 24 marca br. wieczorem na drodze w Burzynie napadło dwóch osobników na Franciszka Rempałę z Burzyna, którego pobili i pod groźbą zabrali mu z kieszeni kwotę około 50 zł. Policja jest na tropie sprawców, których nazwiska są trzymane na razie w tajemnicy.

Awantura uliczna. We środę 29 b. m. pijany osobnik w mundurze wojskowym wszczął awanturę na ulicy Go'dhamera, zaczepiając przechodzących Żydów. Doszło do bijatyki. Policja zajście zlikwidowała.

כשר לחג הפסח!
Spróbujcie tylko raz!
Pierwszorzędne, smaczne i zdrowe pomadki i czekoladę
„ZŁOTY RAJ"
wyrabiane higienicznie z najlepszych surowców.
Wszędzie do nabycia po bajecznie niskich cenach.
Zatepstca na Małopolskę
J. TEMMER, Tarnów, Lwowska 17.

TELEGRAM! Zpowodu kryzysu, ceny kryzysowe! TELEGRAM!
Aby umożliwić jaknajszerszym rzeszom P. T. Publiczności nabycie płaszcza lub kostjumu damskiego obniżyliśmy wydatnie nasze ceny. Posiadamy obecnie stale na składzie olbrzymi wybór najnowszych modeli wiosennych płaszczy i kostjumów, które sprzedajemy obecnie prawie za bezcen.
Zamówienia na miarę uskuteczniamy w przeciągu 24 godzin jedynie tylko w renomowanym fabrycznym magazynie konfekcji damskiej
„PARŻYANKA"
TARNÓW, Wałowa 12 (obok I. Gimnazjum).
Rzetelna obsługa! Bajecznie niskie ceny! Warunki najogodniejsze!

Na sezon wiosenny i letni
poleca się
po cenach znacznie zniżonych wszelkiego rodzaju
OBUWIE RIEMERA
TARNÓW, Wałowa 23.

Kto się pyta ten nie błądzi.
Spytajcie się przeto swoich znajomych, kto im tak mistrznie uszył płaszcz czy kostjum?
Dostaniecie odpowiedź
BERGER, Krakowska 16.
Nadeszły najnowsze modele na sezon wiosenny.

Wykonuję z własnego i dostarczonego materjału
bieliznę męską, damską i dziecinną
oraz całe wyprawy jakoteż płaszcze laboratoryjne i robocze
po cenach przystępnych.
FRYDA KOSCHER, Tarnów
Koszarowa L. 3.

Spółdzielnia kaflarzy i handlarzy kafli
pod firmą
„CENTROKAFEL"
TARNÓW, Bandrowskiego L. 6.
dostarcza piece i kuchnie kaflowe, krajowe i zagraniczne oraz uskuteczni wszelkie roboty w zakres kaflarstwa i zduństwa wchodzące.

POLA PFEFFER
TARNÓW, ul. Brodzińskiego L. 32.
Poleca: Gorsety, opaski brzuszno — ortopedyczne w najnowszych i najwygodniejszych fasonach, szykowne i eleganckie modele napierśników.
Specjalność: Opaski higjeniczne „NAKI"
CENY NISKIE!

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Chaim Friedman.
Drukarnia J. Pisza w Tarnowie.